

Reactie Ortec Finance op consultatie voorontwerp Wet pensioencommunicatie

16 januari 2014

Inleiding

Op 29 november 2013 is het Consultatiedocument betreffende het voorontwerp van wet tot wijziging van de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling in verband met verbetering van de pensioencommunicatie (Wet pensioencommunicatie) verschenen.

In dit memo geven wij als Ortec Finance op hoofdlijnen onze reactie. In de bijlage geven we aansluitend artikelsgewijs onze reactie ten aanzien van artikel I. Deze opmerkingen zijn inhoudelijk uiteraard ook van toepassing op artikel II.

Hoofdpunten

In algemene zin zijn wij blij met de aandacht die er komt voor communicatie over risico, voor communicatie in termen van haalbaarheid van doelen en dat in het algemeen goed wordt aangesloten bij het rapport "Pensioen in duidelijke taal".

Hieronder vestigen wij de aandacht op een vijftal punten.

Te verwachten pensioeninkomen

Inzake het voorstel om op het UPO alleen opgebouwde aanspraken te vermelden het volgende. We begrijpen de vraag om vereenvoudiging van het UPO en de scheiding tussen het verleden en de (onzekere) toekomst. Maar je kunt je dan afvragen welk doel het UPO dan nog heeft? Het kan wellicht goed zijn om jaarlijks een overzicht te hebben van de status (vergelijkbaar met een banksaldo), maar deze informatie heeft vooral waarde voor deelnemers die reeds pensioen ontvangen of hier dicht tegenaan zitten of deelnemers die waardeoverdracht overwegen. De waarde die deze informatie voor jongere deelnemers heeft, is onzes inziens zeer beperkt. Naar onze mening is het daarom belangrijk dat op het UPO nadrukkelijk wordt aangegeven dat het hier gaat om een soort afschrift en dat wanneer de deelnemer informatie zoekt over zijn/ haar verwachte pensioen op pensioendatum, deze informatie kan worden gevonden op het Pensioenregister. Voorkomen moet worden dat een deelnemer in verwarring raakt over bedragen op het UPO en de bedragen die getoond worden op het Pensioenregister.

Rol pensioenuitvoerders

Uit de Memorie van toelichting wordt ons niet geheel duidelijk welke rol de pensioenuitvoerders nu hebben in de pensioencommunicatie, en welke rol het pensioenregister vervult, en vooral hoe dat samenwerkt. De actieve rol die pensioenuitvoerders lijken te hebben, is niet of nauwelijks doorvertaald in de concepttekst van de wet. Deze beperkt zich vooral tot welke informatie pensioenuitvoerders moeten leveren (en wanneer). De vraag is of deelnemers daarmee ook (voldoende) in beweging gaan komen. Het creëren van pensioenbewustzijn en het daadwerkelijk in beweging krijgen van deelnemers is een grote uitdaging voor de toekomst. Hier ligt een grote taak voor overheid, werkgevers, uitvoeringsorganisaties en communicatiedeskundigen.

Ortec Finance bv

Postbus 4074

3006 AB Rotterdam

Boompjes 40

3011 XB Rotterdam

Nederland

Tel. +31 (0)10 700 50 00

Fax +31 (0)10 700 50 01

info@ortec-finance.com

www.ortec-finance.com

K.v.K. Rotterdam: 24421148

IBAN: NL64FVLB0225006952

BIC: FVLBNL22

Risico's

Wij onderstrepen het belang om naast een verwachte pensioenuitkomst ook een optimistische en pessimistische uitkomst in beeld te brengen. Onze ervaringen in de retailmarkt, waarbij we deelnemers inzicht geven in risico, zijn ronduit positief.

Steeds meer regelingen kennen een DC component. Wij nemen aan dat de hier bedoelde pensioencommunicatie ook voor DC regelingen moet gaan gelden. Als het Pensioenregister zodoende ook een DC planner gaat worden, is het de vraag hoe invulling wordt gegeven aan de te hanteren scenarioset (m.b.t. de rendementen). Een vereenvoudigde set die generiek wordt gebruikt lijkt dan niet te voldoen. Het is ook de vraag welke verantwoordelijkheid de overheid hierin naar zich toetrekt m.b.t. de op te stellen scenarioset?

Indien de DC component geen onderdeel van het Pensioenregister gaat worden, neemt de waarde van het Pensioenregister voor alle deelnemers met een DC regeling zeer sterk af en kan het zelfs misleidend zijn. Het opnemen van de DC component in het Pensioenregister is wat ons betreft dan ook heel belangrijk.

Doel van het Pensioenregister is ook om deelnemers handelingsperspectief te geven. Wellicht willen deelnemers hiervoor ook in de 3e pijler acties ondernemen. Is het de bedoeling om ook de producten die er op de markt zijn voor de 3e pijler in een dergelijke planner te verwerken? Dit kan naar ons idee alleen als dit een door alle aanbieders gedragen platform wordt.

Pensioenvergelijker

In het stuk over de pensioenvergelijker wordt aangegeven dat vanuit de deelnemers de behoefte bestaat aan een kwaliteitsvergelijking van verschillende regelingen. Er wordt echter een voorstel gedaan voor een vergelijking op basis van een aantal punten, waaraan geen score of kwaliteitsoordeel wordt toegekend. De vraag rijst hier dus of de deelnemer zelf in staat wordt geacht verschillende componenten van regelingen met elkaar te vergelijken en hier zelf een kwaliteitsoordeel aan te geven. Zo niet, dan is de toegevoegde waarde van deze vergelijker wat ons betreft beperkt.

Transparante risicoprofielen

Op pagina 18 in de Memorie van toelichting staat: "Om de transparantie te vergroten over het gevoerde risicoprofiel zullen pensioenuitvoerders verplicht worden om op een laagdrempelige en onderling vergelijkbare wijze te communiceren over het risicoprofiel van hun beleggingsbeleid.". De vraag is hoe dit vorm te geven? Wordt hierin rekening gehouden met de verplichtingen, of wordt hierin een puur asset only risicoprofiel bedoeld? Is hierin de vertaling meegenomen wat het risico is voor een 'voorbeeld deelnemer'? Alleen in dit laatste geval heeft deze communicatie over dit risicoprofiel toegevoegde waarde voor de deelnemer. De betreffende pagina eindigt met de zin dat de informatie over risicoprofielen de mogelijkheid geeft om het gevoerde risicoprofiel te vergelijken met de door het fonds vastgelegde beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding. We zijn het eens dat het van belang is dat pensioenuitvoerders een beleid voeren binnen de kaders zoals vastgelegd. Lastig punt in het algemeen is, hoe de risicohouding wordt vastgelegd, en of het hier bedoelde risicoprofiel geschikt is voor het hier benoemde doel. Wij voelen in dit kader meer voor een haalbaarheidstoets.

Bijlage

- A. Wij zijn het eens om bij elektronisch informeren over het al dan niet doen van een aanbod tot het sluiten van een pensioenovereenkomst aan te sluiten bij wat hierover is bepaald voor elektronische informatieverstrekking aan de werknemer over zijn arbeidsovereenkomst.
- B. Wij vinden het een verbetering van de inhoud en meer passend bij de informatiebehoefte die de werknemer op dat moment zal hebben dat de genoemde informatie (kenmerken van de pensioenregeling, persoonlijke omstandigheden van de werknemer die een actie kunnen vergen en verwijzing naar de website van de pensioenuitvoerder en het pensioenregister) opgenomen dient te worden in de startbrief.
- C. Wij zijn het niet eens met de keuze om op het uniform pensioenoverzicht alleen de verworven aanspraken te vermelden (zie onze eerdere hoofdpunten). De te bereiken aanspraken kan de deelnemer overigens op verzoek krijgen.

Bij het maken van een financiële planning is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de te bereiken aanspraken. Kijkend naar de ontwikkelingen inzake vermogensadvies, geldt ook voor het inkomensadvies dat het stellen van doelen en het bepalen (en monitoren) van de haalbaarheid essentieel is. We zien ook dat een deelnemer pas in actie komt, als hij inziet dat hij in de toekomst niet genoeg vermogen of inkomen zal hebben.

Daarnaast worden pensioenuitvoerders wellicht door veel deelnemers individueel bevroegd om de informatie alsnog te verstrekken.

- D. Wij zijn het eens met de toevoeging inzake informatie bij vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134.
- E. Zie D. De pensioenuitvoerder diende de gewezen deelnemer ten minste een keer in de drie jaar over een drietal zaken te informeren (opgave opgebouwde aanspraken, toeslagverlening en vermindering van aanspraken/rechten). Deze frequentie is verkort van ten minste eens in de vijf jaar naar ten minste eens in de drie jaar. Bij elektronische informatieverstrekking zijn wij van mening deze frequentie verder te verkorten tot jaarlijks. Deze informatie is immers toch beschikbaar voor mijnpensioenoverzicht.nl en daarmee krijgen ook gewezen deelnemers ieder jaar een trigger om hun pensioensituatie te bekijken.
- F. Zie D.
- G. Zie E.
- H. Zie D.
- I. Zie D.
- J. De pensioenuitvoerder moet een deelnemer voorafgaand aan de deelneming in de vrijwillige pensioenregeling al informeren. Met dit uitgangspunt zijn wij het eens.

Wij nemen overigens aan dat hiermee met name ook de diverse bespaarregelingen worden bedoeld (als onderdeel van de pensioenregelingen). Een praktisch probleem kan zich hier voordoen dat de deelnemer vaak bij indiensttreding de werkgever al laat weten hieraan te willen deelnemen. De pensioenuitvoerder verneemt de indiensttreding vaak later en is dan per definitie te laat met informeren. Dit is uiteraard op te lossen door bijvoorbeeld vrijwillige deelneming door de indiensttredende werknemer pas later toe te staan. Een aandachtspunt (procesmatig) derhalve voor werkgever en pensioenuitvoerder.

- K. Wij zijn het eens met de splitsing van algemene en persoonsgebonden informatie. Zie verder onze opmerking onder N.
- L. –
- M. Wij zijn het eens met de strekking en wachten de uitwerking van de regels af die worden gesteld met betrekking tot artikel 48.
- N. Wij juichen de inzet van elektronische informatieverstrekking toe (onder andere ontstaan hierdoor meer mogelijkheden met betrekking tot gelaagdheid van informatie, inzet van tools en kunnen kosten gereduceerd worden).

Veelal zal men kunnen inloggen op een portal, maar een aandachtspunt is de administratie van e-mailadressen. Veelal zal betrokkene naar verwachting geen bezwaar maken tegen elektronische informatieverstrekking, maar het is de vraag hoe goed hij de pensioenuitvoerder voorziet (en blijft voorzien) van het voor hem geldende e-mailadres waarop de pensioenuitvoerder de deelnemer kan bereiken.

- O. Het toevoegen van de flexibiliseringsmogelijkheden in een pensioenregeling op de website van het pensioenregister is zeer belangrijk voor het handelingsperspectief voor de deelnemer. Voor de korte termijn worden de persoonlijke gevolgen getoond van eerder stoppen en langer doorwerken. In een latere fase volgen de overige keuzes.

Het is onze aanbeveling om uitruil van ouderdomspensioen in nabestaandenpensioen (en vice versa) ook op korte termijn mee te nemen, omdat de effecten van uitruil significant zijn.

De huidige pensioenplanner van Ortec Finance die als 'checkmijnpensioen.nl' beschikbaar is op internet en ook beschikbaar is via de website van pensioenkijker.nl, voorziet al in de diverse flexibiliseringsmogelijkheden die zijn opgenomen in de Pensioenwet.

- P. –
- Q. –
- R. –

Voor vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze reactie, kunt u contact opnemen met Eric Damen (telefonisch: 010 700 56 02 of per e-mail: eric.damen@ortec-finance.com).